

Η πρόσβαση
για το Πλησόρεμα

Φαράγγι

Πλησόρεμα

Κείμενο-Φωτογραφίες:
ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥ *

Ένα ακόμη αξιόλογο φαράγγι προέκυψε στα πλαίσια της εξερεύνησής μας στο όρος Κνημίδα. Είναι το φαράγγι Πλησόρεμα κοντά στο χωριό Άγναντη.

Η Κνημίδα είναι ένα βουνό που βρίσκεται στο κέντρο της Στερεάς, στον άξονα βορρά - νότου, κατά μήκος του Βόρειου Ευβοϊκού Κόλπου, στα παράλια της Ανατολικής Κεντρικής Ελλάδας. Είναι μια από τις ομορφότερες περιοχές με πλούσιο γεωγραφικό ανάγλυφο. Η εικόνα αυτή από ψηλά σου δίνει τη μικρογραφία, μιας μικρής μακέτας της Ελλάδας. Καταπράσινα βουνά, με πλούσια βλάστηση, οροπέδια, φαράγγια, ρέματα, ωραίες παραλίες με μικρούς κόλπους, λίμνες, σβησμένα ηφαίστεια, αμπέλια και απέραντοι ελαιώνες που απλώνονται στους λόφους, συνθέτουν ένα τοπίο μοναδικό.

Σε προηγούμενο τεύχος περιέγραφα και αναφέρθηκα λεπτομερώς, στο εξαιρετικό φαράγγι «Μέγα ρέμα» που βρίσκεται κι αυτό στο ίδιο όμορφο κι απόκρημνο βουνό. Το Μέγα ρέμα, κοντεύει να γίνει το νούμερο ένα φαράγγι σε επισκεψιμότητα στην Ελλάδα, γιατί βρίσκεται στο κέντρο της Ελλάδος και συνδυάζει εύκολη και σχετικά σύντομη πρόσβαση μαζί με ασφαλή κατάβαση και εξαιρετικά σπάνια ομορφιά!

Ενώ το Μέγα ρέμα έχει κατεύθυνση βορειοανατολική, αντίθετα το Πλησόρεμα έχει κατεύθυνση νοτιοανατολική και τα δυο φαράγγια βρίσκονται πλάτη με πλάτη στην Κνημίδα. Κοντά στο Πλησόρεμα, βρίσκεται το αγροτικό και κτηνοτροφικό χωριό Άγναντη που κάποτε

έσφυζε από ζωή δίνοντας ευκαιρία για εργασία σε εκατοντάδες ανθρώπους της ευρύτερης περιοχής στα κάποτε πλούσια σε κάρβουνο ορυχεία της.

Εδώ και πενήντα χρόνια το χωριό είναι να μεταφερθεί στην καινούργια του θέση, κοντά στον Άγιο Κωνσταντίνο λόγω κατολισθήσεων και καθιζήσεων, εξαιτίας των παλαιών στοών των μεταλλίων της περιοχής.

Η απόσταση από τον Άγιο Κωνσταντίνο είναι περίπου 20 λεπτά, διασχίζοντας έναν παλιό ασφαλτόδρομο 9 χιλιομέτρων, με πολλές κι απότομες στροφές. Το χωριό είναι χτισμένο πάνω σε έναν αυχένα, σε υψόμετρο 420 μέτρων, με εξαιρετική θέα στο βόρειο Ευβοϊκό και την περιοχή ανάμεσα από την Αταλάντη και τον Παρνασσό.

Κοντά στο χωριό, ανακαλύφθηκε μυκηναϊκό νεκροταφείο από ανασκαφές που έγιναν το 1969. Εκεί ήταν «Η Μυκηναϊκή Άγναντη Λοκρίδος». Τα αξιόλογα μυκηναϊκά ευρήματα κοσμούν το Αρχαιολογικό Μουσείο Θηβών και έχουν καταχωρηθεί στα «Χρονικά» του Αρχαιολογικού Δελτίου. Η συνεχής χρήση του νεκροταφείου αυτού από το 1300 - 1000 π.χ. δηλαδή επί 300 συναπτά έτη, μαρτυρεί ότι η ζωή των ανθρώπων της περιόδου αυτής υπήρξε αδιάτακτη. Η αναστάτωση που ακολούθησε μετά τον Τρωικό Πόλεμο στα μεγάλα μυκηναϊκά κέντρα, φαίνεται να άφησε τους λιγοστούς κατοίκους, γεωργούς και κτηνοτρόφους της δύσβατης και ορεινής Άγναντης, ήσυχους και άθικτους. Επίσης το Φλεβάρη του 1957, είχε παραδοθεί και τοποθετηθεί στο μικρό Αρχαιολογικό Μουσείο του Παν/μίου Αθηνών, ένα τεμαχισμένο στα δύο, μυκηναϊκό ξίφος του 1450 π.Χ, το οποίο είχε βρει βοσκός στη θέση «Αϊ - Λιάς» της «Πλιέσιας», απέναντι και πολύ κοντά από το μοναδικό σε έκταση, βατότητα και ομορφιά δρυοδάσος, το δεντριά όπως το λένε οι ντόπιοι.

Εκεί σ' αυτό το δρυοδάσος είναι και το φαράγγι Πλησόρεμα το οποίο εξερευνήσαμε στις 6 Ιανουαρίου 2010.

Αρχικά οι πληροφορίες των ντόπιων για το φαράγγι ήταν πιο πολύ ιστορικές, όπως για μια συγκλονιστική ιστορία μας κοπέλας που αυτοκτόνησε πέφτοντας εκεί μέσα από ένα απόκρημνο σημείο. Η κοπέλα αυτή λένε πως ήταν να παντρευτεί με κάποιον παρά τη θέλησή

Η ασφάλιση του πρώτου καταρράκτη.

της εδώ και 40 περίπου χρόνια και τη μέρα του γάμου της πήγε και γκρεμίστηκε. Το σημείο αυτό ονομάστηκε το πέρασμα της νύφης και είναι ένα στενό σημείο όπου σμίγουν οι όχθες του φαραγγιού.

Αυτό το σημείο από πάνω φαίνεται βαραθρώδες.

Το φαράγγι ξεκινάει από μια μεγάλη ορεινή πεδιάδα ήπιας κλίσης χωρίς μεγάλη υψομετρική διαφορά (110 μέτρα από την είσοδο μέχρι την έξοδο) και σε απόσταση μήκους 1200 μέτρων. Το υψόμετρο της αρχής του φαραγγιού είναι 460 μέτρα ενώ ο χωματόδρομος που το τέμνει βρίσκεται στα 350 μέτρα.

Το φαράγγι γίνεται εύκολα αντιληπτό, αν κοιτάξουμε από το χωριό προς τα δυτικά. Προς την κατεύθυνση αυτή και παράλληλα με αυτό, υπάρχει κι ένας χωματόδρομος με κατεύθυνση την Καρυά, ένα ορεινό χωριό που βρίσκεται ακριβώς πάνω από τα Καμένα Βούρλα. Παίρνοντας αυτόν το χωματόδρομο, αμέσως μετά το χωριό, υπάρχει ένας άλλος καταφορικός χωματόδρομος που οδηγεί στην έξοδό του. Το μήκος του είναι περίπου ένα χιλιόμετρο. Για την είσοδό του η διαδικασία είναι πολύ εύκολη. Παίρνετε το δρόμο προς Καρυά και μόλις μετά από 2,5 χιλιόμετρα περίπου, ο δρόμος αρχίζει να καταφορίζει και αριστερά του υπάρχουν χωράφια με καλλιέργειες. Αριστερά του δρόμου, δηλαδή δυτικά, εύκολα θα αντιληφτείτε το φαράγγι.

Τον πρώτο δρόμο που θα συναντήσετε με κατεύθυνση προς το φαράγγι, τον ακολουθείτε με τα πόδια, φροντίζοντας να έχετε αφήσει το αυτοκίνητό σας λίγο πριν από αυτό το σημείο. Το τέρμα του δρόμου είναι σε ένα κτήμα, όπου από εκεί η πρόσβαση είναι πολύ εύκολη. Όλο αυτό το σημείο ονομάζεται Στενή γιατί το φαράγγι είναι πάρα πολύ στενό!

Πραγματικά αμέσως μόλις βρεθείτε στην κοίτη του και μόλις μετά από 30 μέτρα, θα αντικρύσετε ένα σπάνιο θέαμα. Ένα πολύ στενό ρήγμα με ελάχιστη διαφορά απόστασης από τη μία του άκρη μέχρι την άλλη, χωρίς να ανοίγει όσο υψώνεται προς τα πάνω! Η αίσθηση του απόλυτου σκοταδιού και συνεπώς της διάσχισης κάποιου υπόγειου ποταμού και γενικά μιας βαραθρώδους πορείας, θα την έχετε για αρκετή ώρα, διασχίζοντας ένα μεγάλο τμήμα του. Περίπου τα 2/3 του μήκους του! Το απόλυτο σκοτάδι σε όλο αυτό το τμήμα του, είναι κάτι που το ανεβάζει πολύ σαν φαράγγι, όσον αφορά πάντα την αισθητική του. Τα αλλεπάλληλα μικρά καταβήματά του με αντιστήριξη σε συνδυασμό με το ελάχιστο έως και ανύπαρκτο φωτισμό του, θα σας δίνουν την εντύπωση ότι το επόμενο βήμα σας θα είναι μέσα σε καταβόθρα! Δυστυχώς

Rescue 3 International
International
Rafting & Mountain Expeditions

Παρέχεται πιστοποιητικό από την **Rescue 3 International**

Η **ΜΕΤΑΒΑΣΗ**, αντιπρόσωπος της **Rescue 3 International**, του μεγαλύτερου δικτύου εκπαιδευτικού οργανισμού διάσωσης, πραγματοποιεί σχολές για αντιμετώπιση καταστάσεων σε άγριο νερό, πλημμύρες, χειμάρρους κ.α. Απευθύνονται σε:

- Πυροσβεστική Υπηρεσία
- Ομάδες διάσωσης
- Ελληνική Αστυνομία
- Ελληνικό Στρατό
- Ναυγοσωστές
- Οδηγούς Rafting
- Εκπαιδευτές Kayak
- Συνοδούς καταβάσεων

Υπεύθυνος: Γιάννης Χαλέπας | <http://www.rescue3.gr> & yanis@rescue3.gr
Τηλ: +944 556029 | Μετάβαση - Rescue3.gr Τ.Θ. 72541 - 154 10 Αθήνα

όμως μην περιμένετε να απολαύσετε μεγάλα ραπέλ, αλλά ούτε και μικρά. Λίγο μετά την είσοδό σας θα δείτε αριστερά σας όπως κατεβαίνετε να τρέχει νερό και να σχηματίζει έναν καταρράκτη ψους 18 μέτρων. Μια άλλη αρκετά εντυπωσιακή εκδοχή είναι να μπειτε κι από κει, κατεβαίνοντας όμως με ραπέλ και δένοντας από ένα μεγάλο δέντρο που στέκεται ακριβώς από πάνω. Ο καταρράκτης αυτός, σχηματίζεται από ένα ρυάκι που χύνεται στο φαράγγι. Θα το βρείτε εύκολα πάνω στην πορεία σας προς την κοίτη και θα το ακολουθήσετε μέχρι να σας βγάλει σ' αυτό το σημείο. Εκεί θα νιώσετε τη αίσθηση πως κατεβαίνετε σε βαραθρώδες πηγάδι! Λίγο πιο κάτω είναι και το πέρασμα της νύφης. Το χαρακτηριστικό σ' αυτό το σημείο, είναι ότι σμίγουνε οι δυο άκρες του φαραγγιού ακριβώς από πάνω και μπορεί κάποιος να περάσει από τη μία μεριά του ρήγματος στην άλλη, αλλά με αυξημένη επικινδυνότητα!

Το Πλησόμεμα, δεν έχει καμία απαίτηση τεχνικών, αφού τα 3 μικρά ραπελάκια των 3-5 μέτρων που θα συναντήσετε, περνούν αρκετά εύκολα, και ακόμα ακόμα για κάποιους και με αντιστήριξη! Θα κολυμπήσετε μόνο σε ένα σημείο του, και μπορείτε άνετα να πάτε και με στολή νεοπρέν 3ών χιλιοστών. Στην αρχή του καλοκαιριού αν κρατάει ακόμα νερό, η προσπέλασή του γίνεται με ένα σορτσάκι κι ένα φανελάκι.

Το Πλησόμεμα είναι και κατάλληλο για όσους θέλουν να έχουν μια πρώτη επαφή με τα φαράγγια, αφού είναι πολύ εντυπωσιακό και αρκετά εύκολο. Ο χρόνος που απαιτείται για τη διάσχιση του είναι περίπου 50 λεπτά. Η παρέα που το εξερεύνησε αποτελούνταν από τους: Καγιά Αλέξανδρο, Πατρώνα Δημοσθένη, Λιόλιο Δημήτρη, Παπαγιάννη Φοίβο, Σιδέρη Μάρκο, Μαρτζούκο Μιχάλη, Συρβιβελή Κώστα και τον γράφοντα.

*** Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥ είναι εκπαιδευτής-Οδηγός καταβάσεων φαραγγιών CAF, EFC και ΣΟΕ.**

Οι φωτογραφίες είναι από σημεία του φαραγγιού στο απόλυτο σκοτάδι.

Το πέρασμα της νύφης και ο καταρράκτης που σχηματίζεται από το ρυάκι που πέφτει στο Πλησόμεμα.

dirty ⁰³⁰⁰ catalog

#10
Διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ
με το 0300 τεύχος 213
και έπειτα κυκλοφορεί
στα περίπτερα προς
4,50€
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΧΩΜΑ

93
to dirty catalog
number is
ultimate

**// ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
ΜΟΝΤΕΛΑ 2010**

// ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ
KTM ΙΤΑΛΙΑ
HUSABERG ΙΣΠΑΝΙΑ
HUSQVARNA ΙΤΑΛΙΑ

**// ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
YAMAHA**
YZ 450F 2010

// ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ
5x MX 450cc
5x LIGHT ENDURO
2x ENDURO 300cc 2T

// FEATURE
X-TREME ΤΑΞΙΔΙ
ΠΑΡΝΗΘΑ-ΒΑΛΙΑ ΚΑΛΝΤΑ

// ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΕΙΣ
ΠΡΟΤΑΒΛΗΜΑΤΑ '09
ENDURO-MOTOCROSS-TRIAL

Canyoning στα ηφαιστειακά νησιά του Cabo Verde

Κείμενο-Φωτογραφίες:

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΡΟΜΟΙΡΑΚΗΣ, ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Στις δυτικές ακτές της Αφρικής λίγο πιο βόρεια από τον Ισημερινό βρίσκονται τα νησιά του Cabo Verde. Ο Ατλαντικός ωκεανός πάγωσε τις ορμητικές πύρινες μάζες από τις εκρήξεις των ηφαιστειών δημιουργώντας το Πράσινο Ακρωτήριο. Δέκα κύρια νησιά και οκτώ μικρότερα δημιουργούν δύο συστάδες, τη βόρεια τα Barlaventos και τη νότια τα Sotaventos, διαφορετικής μορφολογίας μιας και τα πρώτα χαρακτηρίζονται από τα βουνά τους και τα δεύτερα από τις μεγάλες αμμώδεις παραλίες τους. Το Πράσινο Ακρωτήριο εκτείνεται σε 4033τ.χλμ., με ακτές μήκους 965χλμ. και πληθυσμό 429500 κατοίκων. Πρωτεύουσά του είναι η Praia στο San Diego.

Αλιείς από τη Σενεγάλη ήταν οι πρώτοι κάτοικοι των νησιών μέχρι το 1456 που θαλασσοπόροι τα ανακάλυψαν και επίσημα εκ μέρους του Πορτογαλικού θρόνου. Σημαντική υδάτινη οδός λόγω της γεωγραφικής του θέσης το Πράσινο Ακρωτήριο αποτέλεσε κέντρο δουλεμπορίας. Σκλάβοι στέλνονταν εκεί από τη Σενεγάλη, τη Γουινέα και την Γκάμπια με τελικό προορισμό τη Βραζιλία και την Καραϊβική. Μέχρι το 1951 αποτέλεσε επαρχία της Πορτογαλίας και το 1975 ανακηρύχθηκε τελικά ανεξάρτητο κράτος.

Σαβάνα, στέππα και ξηρές πεδιάδες με φτωχή και θαμνώδη βλάστηση από διάσπαρτες ακακίες, σικιές, κάκτους αλλά και σπάνια ενδημικά είδη είναι το χαρακτηριστικό της νότιας συστάδας των νησιών. Συνηθισμένη η

εικόνα μικρών παιδιών που μεταφέρουν νερό από πηγάδια ή πηγές στα χωριά τους. Η περίοδος των βροχών έρχεται τον Ιούλιο και τον Αύγουστο. Λίγο νερό αρκεί για να φορέσουν τα νησιά ένα καταπράσινο πέπλο.

Η τραχιά μορφολογία και τα βουνά που οι κορυφές τους ξεπερνούν τα 1000 μ. είναι το χαρακτηριστικό της βόρειας συστάδας των νησιών με μεγαλύτερη κορυφή το ενεργό ηφαίστειο Φόγκο στα 2892μ.

Παρά την ανομβρία οι κάτοικοι έχουν εκμεταλλευτεί κάθε εκατοστό της γης τους. Έχουν αξιοποιήσει και τις πιο δυσπρόσιτες πηγές φτιάχνοντας στις απόκρημνες πλαγιές πεζούλες με καλλιέργειες. Το χώμα είναι πολύ εύφορο λόγω των μεταλλευμάτων που περιέχει. Με ένα δαιδαλώδες σύστημα από κανάλια που μοιάζουν με περίτεχνα κεντήματα χρησιμοποιούν κάθε σταγόνα νερού αφού εκμεταλλεύονται την υψομετρική διαφορά ποτίζοντας μέχρι και 100 πεζούλες στη σειρά χωρίς χρήση αντλιών και σωλήνων! Καλλιεργούν ζαχαροκάλαμο, καλαμπόκι, μπανάνες, πατάτες, φασόλια, καφέ, κακάο, καπνό, κίκι και μανιόκα. Βασική τροφή για τους ντόπιους αποτελούν τα ψάρια μας και υπάρχει αφθονία και ποικιλία από αυτά. Η θάλασσα είναι πλούσια σε πολλά είδη, μόνιμα ή μεταναστευτικά, όστρακα, αστακούς, καβούρια και κοράλλια.

Η ανεπάρκεια των πλουτοπαραγωγικών πηγών οδήγησε τους κατοίκους στη μετανάστευση. Η οικονο-

μία στηρίζεται κυρίως στον τουρισμό και σε εξωτερική βοήθεια. Παρόλα αυτά το Πράσινο Ακρωτήριο είναι σήμερα μια ταχεία αναπτυσσόμενη χώρα με προσδόκιμο ζωής ένα από τα υψηλότερα στην Αφρική και πολύ χαμηλό ποσοστό αναβαθτισμού.

Εκεί ανάμεσα στον 15 και 17 παράλληλο οι Γαλλικές ομοσπονδίες ορειβασίας, σπηλαιολογίας και canyoning διοργάνωσαν από τις 6-12 Απριλίου στο μικρό νησί Sao Antao την παγκόσμια συνάντηση canyoning RIC 2009. Πρωτεργάτης της συνάντησης ο Καταλανός canyoner Eduardo Gomez. Μόνιμος κάτοικος του Sao Antao ο Gomez είναι ο άνθρωπος που εξερεύνησε, ασφάλισε, χαρτογράφησε και κατέγραψε τα φαράγγια του νησιού. Ο Π.Ο.Ε.Φ. (Παγκρήτιος Όμιλος διάχισης και Εξερεύνησης Φαραγγιών - www.canyon.gr) συμμετείχε στην παγκόσμια συνάντηση με δύο μέλη του.

Το Sao Antao χαρακτηρίζεται κυρίως από ορεινούς όγκους με σαθρά ηφαιστειακά πετρώματα και μεγάλα ρήγματα. Τα φαράγγια του νησιού είναι μοναδικά λόγω της ιδιομορφίας των πετρωμάτων και της βλάστησης που συναντά κανείς σε αυτά. Από την άλλη είναι πολύ επικίνδυνα λόγω της σαθρότητας και των μεγάλων καταβάσεων άνω των 100 μέτρων. Ένα άλλο χαρακτηριστικό που δυσκολεύει το canyoning στο νησί είναι η κλοπή υλικών (ρελέ) από τους ντόπιους. Παρόλο που το

κλίμα είναι τελείως ξηρό τα φαράγγια έχουν νερό. Αυτό οφείλεται στην υγροποίηση των υδρατμών που δημιουργούνται από την ομίχλη και την υγρασία στις κορυφές των βουνών σε αντίθεση με το νερό στα φαράγγια της Ευρώπης που προέρχεται από τη βροχή και το λιώσιμο του χιονιού.

Οι διαδρομές προσέγγισης των φαραγγιών είναι ένας μοναδικός τρόπος γνωριμίας με τη μαγευτική ενδοχώρα του νησιού. Τα αρχαία μονοπάτια που οδηγούν στις εισόδους των φαραγγιών ξετυλίγουν την ιδιαίτερη ομορφιά του τόπου.

Τα σημαντικότερα φαράγγια του νησιού είναι το φαράγγι Neve με τον εντυπωσιακό καταρράκτη ύψους 250μ., το φαράγγι Esdrougal με μεγάλες συνεχόμενες καταβάσεις 80-100μ., το φαράγγι Vinha με πανοραμικά περίτεχνες πεζούλες και το φαράγγι Tarref με χρώματα από βαθύ κόκκινο μέχρι ανοικτό κίτρινο λόγω των σιδηρούχων και θειούχων πετρωμάτων του.

Τα φαράγγια του νησιού με ή χωρίς νερό μοιάζουν εξωτικά και αποζημιώνουν τους μακρινούς επισκέπτες. Το Cabo Verde ξεδιπλώνεται μέσα από ένα ταξίδι διαφορετικό με εμπειρίες κανονιστικές και όχι μόνο. Μελωδική ήχοι αφρικάνικων ταμπούρλων, μελαγχολικά φάδος και γέλια παιδιών δηλώνουν την ανεμελιά των ανθρώπων που βρίσκουν την ευτυχία στα απλά πράγματα...

